

«-Λοιπόν, είπε ο κύριος Δώρος, όπως θα έχετε μάθει, στις μετακινήσεις και στα παιχνίδια ακολουθούμε κάποιους κανόνες, ώστε να μην ενοχλούμε τους άλλους και να είμαστε όλοι ασφαλείς.
Ας τους βάλουμε σε μια γραμμή:

Στην πρώτη σειρά κάνουν ζευγάρι σφιχτά χέρι χέρι οι υποχρεώσεις με τα δικαιώματα.
Αν τα χέρια τους αφήσουν, όλη τη γραμμή θα διαλύσουν.

Στη δεύτερη σειρά, αντικριστά, η προσοχή κι οι ερωτήσεις.
Όποιος νυστάζει ή λοξοκοιτάει, με τυφλόμυγα και σπαζοκεφαλιές την ώρα θα σκορπάει.

Στην τρίτη σειρά, το χέρι ψηλά.

Αλλά, στη χορωδία και στο σόλο, πρώτο έχει ο μαέστρος ρόλο, μόνο αν η μπαγκέτα γνέψει, η γλωσσίσσα μου θα τρέξει.

Στην τέταρτη ως τη στερνή σειρά, σαν κατέχω τα μπροστά, μόνος τα κλειδιά θα πάρω και φτερούγες θα προβάρω.»

Απ' την Τετάρτη τάξη και πάνω μπορεί να διαβαστεί ολόκληρο το κείμενο.

Η ΚΑΘΟΔΟΣ ΤΩΝ "ΔΩΡΙΑΙΩΝ" ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ

Οι μεγαλύτεροι, ίσως θυμάστε απ' το μάθημα Ιστορίας της Τετάρτης την «κάθοδο των Δωριέων» και την αναστάτωση που προκάλεσαν.

Κάποιοι ίσως γνωρίζετε απ' την ελληνική μυθολογία και την ιστοριούλα με το «κουτί της Πανδώρας». Όλα τα σχολικά μαθήματα έχουν πολλές ιστορίες να μας διηγηθούν κι αυτές πάντα συνδέονται μεταξύ τους και ζωντανεύουν παντού γύρω μας. Μπορούμε να φτιάξουμε απ' αυτές πολλά σενάρια και να γίνουμε οι πρωταγωνιστές ή να διδαχτούμε απ' αυτές.*

Στο δικό μας παραμυθοπαιχνίδι, Δωριείς είναι οι επίδοξοι unboxers του κουτιού της Πανδώρας και τους ενσαρκώνουν μαθητές.

Στην αρχή κάποιας σχολικής χρονιάς, σε μια σχολική τάξη, στον πρώτο όροφο του σχολείου, μπήκε ένας άγνωστος κύριος με φόρμα γυμναστικής. Συστήθηκε σαν κύριος Δώρος, επειδή, όπως είπε, στην αυλή του σχολείου είχε φέρει ένα τεράστιο κουτί με λογής λογής δώρα, γι' αυτό και το έλεγε Πανδώρα.

Πάνω πάνω στο κουτί κοιμόταν μερικές ροκάνες. Αυτές ροχάλιζαν βγάζοντας μάλιστα και φανταχτερές σαπουνόφουσκες μόνο όμως σαν ξυπνούσαν. Με το μάτι διέκρινες επίσης κάτι καλογουαλισμένες συλλεκτικές μινιατούρες παιχνιδιών (κυρίως στρατιωτάκια κι αυτοκινητάκια) για τους ανυπόμονους, τους σοβαρούς και τους ναζιάρηδες.

Κάτω απ' την επιφάνεια όμως τα πράγματα άλλαζαν. Εκεί έβρισκες διάφορα πολύχρωμα και πολύμορφα περιτυλίγματα με αποσυναρμολογημένα εξαρτήματα παιχνιδιών και οδηγίες συναρμολόγησης και χρήσης. Ανάκατα, δίχως περιτύλιγμα, έβρισκες εδώ κι εκεί πεταμένα κομμάτια παιχνιδιών, δίχως όμως οδηγίες χρήσης ή για την ακρίβεια για όλες τις χρήσεις κι ανάλογα με το χρήστη. Κάπου υπήρχε κι ένας φωτεινός διάδρομος απογείωσης, αλλά μόνο όσοι βουτούσαν βαθιά, ήξεραν να διαβάζουν και κρατούσαν τα μάτια τους ανοιχτά, τον διέκριναν, πίσω από μία μισοσβησμένη επιγραφή που ευχόταν «Καλές πτήσεις»!

Στο εσωτερικό της Πανδώρας, σπάνια θα έβρισκες συνηθισμένο – κανονικό παιχνίδι. Ποτέ τα παιχνίδια εκεί δεν είναι όπως τα βλέπουμε έτοιμα με το μάτι ή όπως τα φανταζόμαστε. Μαντεύετε γιατί;

Όσο τεράστια κι αν ήταν η Πανδώρα, πόσα έτοιμα παιχνίδια θα μπορούσε να χωρέσει; Σκεφτείτε για παράδειγμα πόσο χώρο θα απαιτούσε ένα και μόνο παραφουσκωμένο αερόστατο!

Αλλά και τα παιχνιδοτεμάχια θα δυσφορούσαν. Φανταστείτε πόσο ασφυκτικά και άβολα θα ένοιωθε ένα τουβλάκι, σφηνωμένο διαρκώς στην καμινάδα ενός κουκλόσπιτου ή πακτωμένο στο κάθισμα ενός προκατασκευασμένου αγωνιστικού αυτοκινήτου, όσο μπόι κι αν του δάνειζε το πρώτο, όσο γρήγορα κι αν έτρεχε το δεύτερο.***

Συνεχίζοντας τις συστάσεις, σκέφτηκε να τους πει πως διδάσκει το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, αλλά το απέφυγε τελευταία στιγμή. Σκέψου και να τον ρωτούσε κανένα παιδί τί σημαίνει φυσική αγωγή... * Τους είπε μόνο, πως θα κάνουν μαζί γυμναστική. Ενθουσιασμός ξεχύθηκε στην τάξη (ίσως όχι σε όλη την τάξη, αλλά έκανε πως δεν το πρόσεξε). * Όλοι είχαν ακούσει τη λέξη γυμναστική και φυσικά ... κανένας δεν τον ρώτησε τι σημαίνει. Ευτυχώς...

Μεγάλη χάρη χρωστούσε στους αρχαίους Έλληνες, που εδώ και τόσα χρόνια πιπίλιζαν το μυαλό των μαθητών με λέξεις όπως αθλητής, γυμναστική, γυμνάσιο, αγώνες Ολυμπιακοί ... και Παναθηναϊκοί ... κι άλλοι στους Δελφούς και στη Νεμέα, ως και στον Ισθμό της Κορίνθου και στις Θερμοπύλες και στις Πλαταιές κι αλλού ...

Οι λέξεις γυμναστική, αγώνας και γυμνάσιο τότε πηγαίνανε χέρι χέρι, όπως πηγαίνουν σήμερα οι λέξεις Σχολείο, Γυμνάσιο και Λύκειο.

ΨΕΜΑΤΑ! Και οι δύο ομάδες μια παρέα ήταν από τότε! Λίγο αλλαγμένες απ' τα χρόνια, αλλά η παρέα, παρέα!

Η Γυμναστική γινόταν στα γυμνάσια, όπου συν άγονταν και συν αγωνίζονταν οι νέοι σε ώρες σχολής και ξενοιασιάς.

Ναί! Σχόλασμα ήταν τα γυμνάσια και τη γυμναστική, τη θεωρούσαν ξεκούραση – παιχνίδι.

Έτσι τα γυμνάσια τα είπαν σχολές (απ' τη λέξη σχόλασμα - σχολή) και ... κάπως αργότερα σχολεία.

Εκεί συνήθως έτρεχαν, έκαναν άλματα και ρίψεις, πάλευαν, χόρευαν και τραγουδούσαν, αλλά και συζητούσαν πολύ και απήγγελαν και ποιήματα.

Μια σχολή μάλιστα στην οποία συνήθιζαν να περπατάνε, αλλά κυρίως να σκέφτονται και να μιλάνε για το πέταγμα, τον ουρανό και τον ήλιο, την έλεγαν Λύκειο, που σημαίνει κάτι φωτεινό.

Οι του Λυκείου, δεν το είχαν και τόσο με τα συνηθισμένα αθλήματα, κάποιοι μάλιστα είχαν και αλλεργία στη σκόνη.

Με τον καιρό το Λύκειο έγινε η επόμενη λέξη της μόδας, μετά το γυμνάσιο (όπως και σήμερα δηλαδή).

Εκεί έπαιζαν πάντα φανταστικά παιχνίδια. Τόσο φανταστικά, που δε χρειαζόταν καν παιχνίδια.

Κάποιοι φαίνεται πως το παράκαναν, γιατί πήγαιναν κατευθείαν στο Λύκειο, δίχως να καταδεχτούν να παλεύουν ή έστω να περπατάνε.

Απ' αυτούς μάλιστα, λέγεται, πως ένας Θαλής, που ξετρελάθηκε μ' ένα αστρικό παιχνίδι, κοιτώντας διαρκώς ψηλά, σκουντουφλούσε παντού, λες κι έπαιζε στο κινητό.

Τέλος πάντων...

-Λοιπόν, είπε ο κύριος Δώρος, όπως θα έχετε μάθει, στις μετακινήσεις και στα παιχνίδια ακολουθούμε κάποιους κανόνες, ώστε να μην ενοχλούμε τους άλλους και να είμαστε όλοι ασφαλείς.

Ας τους βάλουμε σε μια γραμμή:

Στην πρώτη σειρά κάνουν ζευγάρι σφιχτά χέρι χέρι οι υποχρεώσεις με τα δικαιώματα. Κάποιος το χέρι του αν αφήσει, όλη τη γραμμή θα διαλύσει.

Στη δεύτερη σειρά, αντικριστά, η προσοχή κι οι ερωτήσεις. Όποιος νυστάζει ή λοξοκοιτάει, με τυφλόμυγα και σπαζοκεφαλιές την ώρα θα περνάει.

Στην τρίτη σειρά, το χέρι ψηλά. Αλλά, στη χορωδία και στο σόλο, πρώτο έχει ο μαέστρος ρόλο, μόνο αν η μπαγκέτα γνέψει, η γλωσσίσσα μου θα τρέξει.

Στην τέταρτη ως τη στερνή σειρά, σαν κατέχω τα μπροστά, μόνος τα κλειδιά θα πάρω και φτερούγες θα προβάρω.

-Αυτά για σήμερα με τους κανόνες.

Ας ορίσουμε τώρα και τους Δωριείς, δηλαδή αυτούς που θα μεταφέρουν προσεκτικά και με σειρά τα δώρα που θα δίνω και θα τα βάζουν εκεί που θα τους πω.

-Εγώ! Εμένα! Κύριε Κύριεεε!

-Το χέρι μας το κρατάμε ψηλά και περιμένουμε να μας γνέψει η μπαγκέτα. Δεν είναι το χέρι κεραία ραδιοφώνου που μόλις υψωθεί αρχίζουν τα όργανα!

-Κύριε κύριεεε; (πιο αχνό αλλά σχεδόν εξίσου εκκωφαντικό).

Μια παύση δευτερολέπτων μεσολάβησε καθώς ο κύριος Δώρος έμεινε σκεπτικός.

«-Φύγαμε κύριε; απάντησαν κάποιοι που είχαν σχεδόν φτάσει στην πόρτα.

-Χωρίς να ενοχλούμε, χωρίς να ακουστούμε, περπατώντας και όχι τρέχοντας, στη γραμμή που μας έβαλε η κυρία, δε θα χαλάσουν οι γραμμές πριν σας πω, δεν πειράζουμε ακόμα τα παιχνίδια, θα σας πω τι θα παίξουμε και μετά ξεκινάμε Ήθελε να προλάβει να πει κι άλλα αλλά εκείνη η στιγμή συνέπεσε με την κάθοδο των "Δωριαίων" και το σχολείο, και οι άλλες τάξεις σείστηκαν απ' το ποδοβολητό και τις φωνές.

Όλοι αυτοχρίσθηκαν Δωριείς κι όλοι γύρευαν και δοκίμαζαν το παιχνίδι ή τα παιχνίδια που υπέθεταν πως θα έπαιζαν.

Δεν ήταν και η Πανδώρα κλειδωμένη ... και με μιας: «Άνοιξε το κουτί της Πανδώρας»!!!...»

-Τι σκέφτεστε κύριε; (χέρι κεραία ραδιοφώνου).

-Μμμ ... Λοιπόν... Πριν ορίσουμε τις αρμοδιότητες, ας μιλήσουμε για τα παιχνίδια που θα παίξουμε και για τις πτήσεις σε εξομοιωτή.

-ΟΥΦ κύριε δε θα προλάβουμε να βγούμε! (δίχως χέρι)

-ΟΥΦΦΦ! Έκανε από μέσα του κι ο κύριος Δώρος βγάζοντας απ' τη τσέπη το κλειδί της «Πανδώρας», που για λίγα δευτερόλεπτα νόμιζε πως το είχε ξεχάσει πάνω στο λουκέτο της.

Δημήτρης Χατζής

* Το κάθε αστεράκι παραπέμπει σε ξεχωριστό μάθημα και αφορά μόνο τους μαθητές.

***Τα τρία αστεράκια απευθύνονται σε μεγαλύτερα παιδιά που έχουν από καιρό τελειώσει το σχολείο. Κι εγώ αισθάνομαι ένα τέτοιο παιδί. Όσες φορές όμως προσπαθώ να ερμηνεύσω αυτήν την παράγραφο μπροστά σε παιδιά του σχολείου, αφανίζεται ξαφνικά κάθε υποσύλωμα, που πάνω του θάρρεψα πως είχα σιγουρέψει τον ειρμό της σκέψης μου.

Ανησυχώ σοβαρά μήπως πήρα μόνο μπόϊ κι έχασα ειδικό βάρος (όσο τουλάχιστο ίσως μου έλαχε ν' αντλήσω από βλέμματα καθαρά)... Μη φούσκωσα σαν ανθρώπινο αερόστατο που υποκατέστησε την παιδικότητά του με κάτι ... ας πούμε παιδιάστικο ... ή μην έπαθα καμιά αγκύλωση και κατάντησα ένα τουβλάκι σφηνωμένο στη σκεπή ενός σπιτιού, που κατατρίβεται με την ασφάλεια της σφήνας του, ξεχνώντας τον ουρανό παντού γύρω του.

Δεν είναι ο ουρανός στα ύψη, γύρω μου είναι μέσα του είμαι. Απ' τα πέλματα και πάνω. Σάλτος και πτήση. Μικρή όσο διαρκεί ένα άλμα ως προς τη γη. Μόνος μου! - Σάλτος και πτήση Μαζί με τη γη. Με χαλαρές τις σφήνες όσο μπορώ, να μη σύρω, να μη συρθώ.

Μη χάσω την ευτυχία. Όχι μόνο τη χαρά. Την ευτυχία θέλω! Η διάρκεια ξεκόβει αυτά τα δυό. Η πρώτη μπορεί να κρατήσει μια ζωή. Όπως και η αίσθηση του παιχνιδιού. Παιχνίδι δεν είναι το δώρο, η πρόσκαιρη χαρά. Δεν είναι η κούκλα ή το αυτοκινητάκι, Είναι ό,τι μπορείς να πλάσεις απ' αυτά, που να σε γεμίζει ολόψυχα. Και το περιτύλιγμα ενός δώρου είναι αρκετό στο παιχνίδι.

Και κάτι ακόμα χωρίζει αυτά τα δυό. Το μέσα και το έξω.

“Εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα” τα λέν οι επίσημοι.

Τι είναι αυτά, νομίζω το έμαθα από μια ιστοριούλα.

Δεν είναι δική μου. Κάπου τη διάβασα. Δεν τη βρήκα σε link γι' αυτό και σας την περιγράφω.

“”[Ήταν ένας ηλικιωμένος. Ζούσε μόνος, σ' ένα ισόγειο. Στο παράθυρό του κατέληγε η αλάνα της γειτονιάς. Ανοίγοντας τα παντζούρια, απολάμβανε την πολύβουη χαρούμενη συντροφιά των παιδιών, που κάθε απόγευμα ανελλιπώς έστηνε εκεί το ντέρμπι της.

Μια μέρα αποφάσισε να συμμετάσχει πιο ενεργά.

Πρότεινε στα παιδιά να γίνει χορηγός τους, αφού του πρόσφεραν τέτοιο θέαμα.

Να δίνει δηλαδή ένα ευρώ στον καθένα για κάθε απογευματινό ματσάκι!

Ενθουσιασμός ξεχύθηκε κι όλη η εβδομάδα κύλησε με τον ίδιο ενθουσιασμό.

Αυξήθηκαν μάλιστα και οι συμμετοχές μόλις έπεσε το σύνθημα της αμοιβής. Το τελευταίο δεν το είχε προβλέψει στον αρχικό προϋπολογισμό. Τους κάλεσε λοιπόν πάλι και τους ενημέρωσε, πως από δω και στο εξής θα τους δίνει από πενήντα λεπτά.

Του φάνηκε πως διέκρινε μια δυσφορία στα πρόσωπα των παιδιών, αλλά η εβδομάδα κύλησε κανονικά με ακόμη μεγαλύτερη αύξηση των συμμετοχών.

Στα μέσα της τρίτης εβδομάδας ο αριθμός των παιδιών αυξήθηκε πολύ. Έτσι τους κάλεσε και τους ενημέρωσε πως από δω και στο εξής στον καθένα θα αναλογούν δέκα λεπτά.

Την επόμενη μέρα η αλάνα ήταν άδεια, το ίδιο και την επομένη και την επομένη...”]

Θυμάμαι ένα παιχνίδι που το λέγαμε διελκυστίνδα. Δύο ομάδες στην άκρη ενός τεντωμένου σκοινιού, κι όποια τραβήξει την άλλη.

Κι ο δάσκαλος στη μέση, κρατώντας το σκοινί, σε ρόλο κριτή και ...

ισορροπιστή...! Αυτή νομίζω είναι η θέση του δασκάλου είτε λέγεται γονιός ή κάπως αλλιώς. Να έχει το Ζύγι. Με το βλέμμα στραμμένο στο παιχνίδι-στην ευτυχία. Τα δώρα κι οι χαρές να είναι το αντίβαρο. Πάντα το κατάλληλο. Να μη χαθεί η ισορροπία και τελειώσει το παιχνίδι. Μην τα μάτια και τ' αυτιά, απ' την ψυχή ξεκόψουν την ευτυχία.

Απ' έξω πάντα το Παιχνίδι αρχινά. Απ' τα μάτια, το δέρμα, το στόμα, τη μύτη, τ' αυτιά ... Μα ρίζες απλώνει μεσ'στης ψυχής το χωράφι. Της Ευτυχίας ο σπόρος να μην πάει στράφι.

Το θρέφει, το ποτίζει με νερό, μιας κούκλας το μπιμπερό και η ανατροπή της καρότσας στις ζωγραφιάς το φορτηγό. Κι αυτό δε χορταίνει να φτιάχνει καρπούς κι από γλειφιτζούρι πολύ πιο γλυκούς.

Πρόσεχε όμως ... να μην το στουπώσεις, με δώρα και τάματα ... θα το ξεριζώσεις. Παιχνίδι είναι δεν τό χει πολύ, “αέρα να πάρει”, φτερά να ζωστεί.

Σα γίνει μπαλόκι και φύγει έξω ψηλά, στη λάμψη, στον κρότο, θα ψάχνεις χαρά.

Μα σάσπισμα είναι αυτά, δεν κρατάνε κι όσα αν στοιβάξεις αμέσως πετάνε.

Φυλάξου στο λόγο να μην μπερδευτείς, παιχνίδι το δώρο ποτέ να μην πεις. Ούτε ευτυχία να πεις τη χαρά. Το μέρος, τη διάρκεια στοχάσου καλά.